

KRST PRI SAVICI

1. Obnovi dramatično pripoved o boju med poganskimi in pokristjanjenimi Slovenci.

Pogani so se s pokristjanjenimi Slovenci borili že dolgo časa.

Kot prva branika poganske vere sta padla vojaška poveljnika Avrelij in Droh, zadnji poveljujoči vojskovodja upornikov je bil Črtomir. Okoli njega so se zbrale vse še obstoječe sile Slovencev, s katerimi se je zatekel v Bohinj, v Bistriško dolino. V Ajdovskem gradcu so se utrdili in dočakali obleganje, ki mu ni in ni bilo koca. Kristjani, ki so jih napadli, so imeli devetkrat večjo vojsko, a so se jim ponosni pogani kljub temu uspešno upirali. Šest mesecev je trajalo obleganje Ajdovskega gradca, dokler ni ujetnikov njegovih zidov začela pestiti lakota. Ta je grozila, da jih bo pomorila, zato se je Črtomir odločil v temni noči poskusiti z izpadom. S sabo je povabi vse bojevnike, ki jih ni bilo strah, a je dal jasno vedeti, da se bo sam zoperstavil nasprotniku, ne glede na število tistih, ki se mu bodo odločili pomagati.

Po njegovem govoru, ki predstavlja vrh epske pesnitve, so se mu odločili pridružiti vsi njegovi vojščaki. A njihov poskus je bil že vnaprej obsojen na propad, saj jim je z istim namenom (da zid prepleza v temni noči) nasproti znašla popolnoma budna vojska kristjanov. Med vojskama se je vnel grozovit spopad in ne glede na veliko številčno premoč kristjanov, je teh padlo več kot polovica, edini preživeli iz vrst poganov pa je bil Črtomir, ki je pobegnil k Bogomili, ki ga je pregovorila h krstu.

S tem je padel še poslednji branik poganske vere in Slovenci so bili tudi uradno dokončno pokristjanjeni.

2. Črtomir skuša borce pridobiti za boj, čeprav jim prepušča svobodno izbiro. S kakšnimi podobami jim naslika življenje premaganega naroda? Citiraj ta mesta. V Črtomirjevem govoru poišči verze, ki izražajo humanost, rodoljubnost, svobodoljubnost in demokratičnost.

»kdor hoče vas dočakat temne zore,
neproste dni živet nočem enake,
ne brnim mu, al jutra čakati more«

»manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncam sužni dnovi!«

RODOLJUBNOST:

»Narveč sveta otrokam sliši Slave«

SVOBODOLJUBNOST:

»manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncam sužni dnovi!«

DEMOKRATIČNOST:

»Le malo vam jedila, bratje! hranim«
»kdor hoče se podati, mu ne branim«
»tje bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosti voljo vero in postave«

3. V čem vidi Prešeren največjo nesrečo za narod?

Prešernu se zdi nekaj najbolj groznega, kar se lahko narodu pripeti to, da mora živeti pod tujimi oblastniki svoje zemlje.

4. Označi Črtomirjev lik v Uvodu.

Črtomir se v uvodu kaže kot ponosen bojevnik, velik mož vreden zaupanja. Lahko si predstavljam, da je moral glede na svojo mladost nositi veliko breme odgovornosti, saj je po smrti ostalih vojskovodij vsa nadaljnja svoboda Slovencev počivala na njegovih ramenih. Bil je trden, saj podnjo ni klonil, niti v najbolj težkih trenutkih.

5. Kaj se je s Črtomirjem zgodilo v drugem delu – v Krstu?

Menim, da se je Črtomir v drugem delu pesnitve pomehkužil. Z nekaterimi možmi pač je tako, so takšni kot meči, samo v vojni kaj zaležejo. Vsekakor mu krščanstvo ni dobro delo. Kadar berem drugi del Krsta pri Savici, vidim Črtomirovo podobo sključeno kot pod pezo premnogih dni, brez plamenčkov, ki so včasih goreli v njegovih očeh.

6. Kako razumeš verz: »Na tleh leže slovenstva stebri stari ...«?

Menim, da je ta verz eden najbolj žalostnih v celotni epski pesnitvi. V njem vidim Prešernovo spoznanje, da so vsi temelji, vse, za kar se je Slovencem zdelo vredno živeti, sedaj nepomembni, nični, saj nimajo več niti osebne svobode, kar jim onemogoča, da bi segali za njimi.

7. Kako si razlagaš Bogomilino spreobrnitev? Zakaj se je odpovedala zakonski zvezi in zemeljski sreči?

Le kdo bi lahko razumel ženske? Upam, da sem tudi sam eden izmed njih, ker bo drugače odgovor na to vprašanje popolnoma napačen...

Bogomila ni premogla Črtomirove vojaške moči, ni bila bojevница, niti ne voditeljica svojega ljudstva, lahko je le sedela oz. čakala ob strani in nemočno opazovala razplet dogodkov. V takšnem položaju bi bilo drugačno dejanje (upiranje usodi, itd.) po mojem mnenju skrajno nemodro.

Zakonski zvezi in zemeljski sreči se je odpovedala zato, ker se ji je le-ta zdela za malo, glede na to, da ni bila več svobodna, saj so jo prisilno pokristjanili.

8. Črtomirjeve sanje o narodovi in osebni sreči se razblinijo. Katere možnosti mu na koncu ostanejo in kako se odloči?

Črtomiru na koncu ostaneta le dve možnosti: lahko se lepo vključi v krščansko družbo in ne povzroča težav, ali pa se svojim novim oblastnikom zoperstavi v nadaljnjem boju za propadlo stvar. Vsekakor bi obe imeli isti rezultat, v obeh primerih bi kristjani prevladali, ne glede na to, ali bi jim pri tem pomagal Črtomir, ali pa bi ga morali le za voljo miru umoriti.

Sam se odloči še nekaj časa živeti in sodelovati pri nadaljnjem pokristjanjevanju, kljub temu, da je svojim soborcem zatrjeval, da ne bi mogel živeti v nesvobodni državi.

9. Kaj je po tvojem mnenju ideja Krsta?

Menim, da je ideja Krsta to, da se ljudem splača aktivno živeti le v popolni osebni svobodi, kadar smo nesvobodni, so vsi trudi in upi brez smisla.

10. Iz uvodnega soneta Matiji Čopu razberi, v čem se pesnik identificira s Črtomirjem.

Pesnik se s Črtomirjem identificira v tem, da je tako kot on tudi sam v življenju moral pogledati stran od svoje osebne sreče, se ji odreči za voljo višje sile. Podobna sta si tudi v tem, da sta se oba odrekla tuzemski sreči in bolečini ob neizpolnjenih željah.

Menim, da oba čakata odrešilno smrt.